

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/form/r3381081130151,KAZMIERCZAK-Stefan-Idzi.html>
2022-09-28, 21:27

KAZMIERCZA K Stefan Idzi

Osoba

KAZMIERCZAK Stefan Idzi

Urodzony

1888

Zmarł

1944

Opis

kołodziej, dowódca kompanii lubińskiej. Ur. 1 września 1888 r. w Lubiniu (pow. kościański), w rodzinie kowala Łukasza i Heleny z Rubryckich. W trakcie nauki w tamtejszej szkole powszechnej brał udział w strajku szkolnym. Po ukończeniu szkoły podjął naukę zawodu u miejscowego mistrza kołodziejskiego, a po jej ukończeniu pracował jako kołodziej w okolicach Budziszyna. Był członkiem „Sokoła”. W 1912 r. powołano go do wojska niemieckiego, z przydziałem do 47 Pułku Piechoty w Ostrowie Wlkp. Podczas wojny walczył na froncie zach., ranny w 1917 r., jako rekonwalescent był zatrudniony w warsztatach naprawczych.

W listopadzie 1918 r. wrócił z bronią do Lubinia i w okręgu tym wraz z J. Fryderem (dzięki pomocy materialnej A. Bukowieckiej) zorganizował kompanię liczącą ok. 120 ludzi. Po wybuchu powstania (3 stycznia 1919) wyruszył z kompanią do Krzywina, gdzie do 5 stycznia patrolował szosę do Leszna. Z 7 na 8 stycznia 1919 r. kompanię skierowano, przez Pawłowice, pod Kąkolewo. 9 stycznia patrol pod jego dowództwem wkroczył do

Kąkolewa, zajmując dworzec kolejowy. 20 stycznia po odparciu ataku dwóch kompanii piechoty niemieckiej (wspartej działem), kompania lubińska przeszła do kontrataku. W lutym 1919 r. weszła w skład 6 p. strz. Wlkp.

Następnie objął dowództwo 3 kompanii Straży Ludowej w pow. kościańskim. W 1920 r. działał w Zachodniej Straży Obywatelskiej. W marcu 1920 r. objął piekarnię, sklep spożywczy i 2-hektarowe gospodarstwo. W 1922 r. przeniósł się z rodziną do Miąskowa (gmina Krzywiń). Czynnie działał w związku b. powstańców. W 1938 r. władze Związku Powstańców Wielkopolskich wnioskowoły o przyznanie mu Medalu Niepodległości za wybitny udział w organizacji oddziałów powstańców, w szczególności za organizację kompanii lubińskiej i udział w walkach.

W 1940 r. z rodziną został wysiedlony i wysłany na roboty przymusowe do Niemiec. Tam ciężko zachorował i zmarł 12 września 1944 r. Pochowano go w Jerichov II. W 1938 r. otrzymał Brązowy Krzyż Zasługi. Ze związku małżeńskiego z Marią Pawlak z Krajewic (pow. gostyński), również czynną uczestniczką powstania (w 1969 r. mianowaną przez Radę Państwa ppor., zmarłą 21 kwietnia 1974 r.), miał dzieci: Teofila (1915), Jana (1917), Mariana (1919), Tadeusza (1921), Helenę (1924), Stefanię (1926), Henryka (1930), Bolesława (1933).

Bibliografia

B. Polak, Kaźmierczak Stefan Idzi (1888-1944), (w:) Słownik biograficzny powstańców wielkopolskich 1918-1919, red. A. Czubiński, B. Polak, Poznań 2002, s. 150.

Autor wpisu

Bogusław Polak